

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา

รายงานข่าวและสถานการณ์

เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖

สถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ด้านอาหารของบังกลาเทศ

สถานการณ์โดยทั่วไปของบังกลาเทศคาดว่าจะยังคงมีความเสี่ยงทางการเมือง ด้านการจัดหาอาหาร และได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การค้าโลกตกต่ำจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ส่งผลให้บังกลาเทศยังคงประสบปัญหาขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม IMF ได้ประมาณการเจริญเติบโตของบังกลาเทศในปี ๒๕๖๗ ไว้ที่ร้อยละ ๖.๕

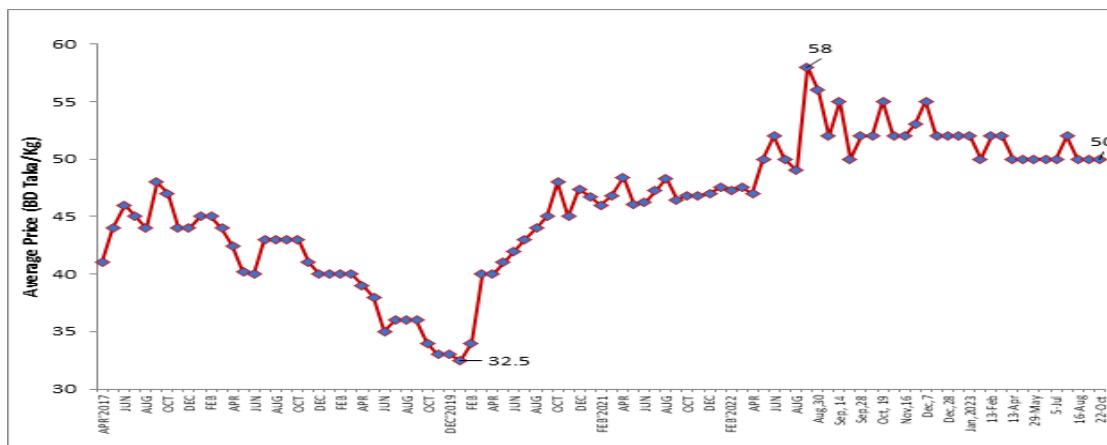
- ราคาสินค้าอาหารเริ่มปรับตัวสูงขึ้น ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๔ อันเป็นผลสืบเนื่องจากการระบาดของโควิด-๑๙ และจากผลกระทบจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน การแข็งค่าของเงินเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักของอุปทานสินค้าอาหาร และอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น (หมวดอาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๕๖ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ ซึ่งสูงสุดในรอบ ๑๐ ปี)
- ความผันผวนของราคาอาหารส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของผู้บริโภคที่ยากจนและมีรายได้ปานกลาง ทั้งในเขตเมืองและชนบท
- บังกลาเทศขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ อันมีสาเหตุจากการส่งออกสินค้าหลักลดลง รวมถึงเงินโอนจากต่างประเทศของแรงงานบังกลาเทศโพ้นทะเลลดลง
- ผลจากการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ รัฐบาลบังกลาเทศได้ออกมาตรการจำกัดการอนุมัติ L/C (เลตเตอร์ออฟเครดิต) ให้ผู้นำเข้า รวมถึง การจำกัดการนำเข้าสินค้าโภคภัณฑ์ ทำให้สินค้าบางรายการขาดตลาด
- บังกลาเทศจะมีการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนมกราคม ๒๕๖๗ ในสัปดาห์สุดท้ายของเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ มีผลกระทบกระเทือนระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนรัฐบาลและกลุ่มผู้ต่อต้านรัฐบาล เรียกร้องให้มีรัฐบาลปัจจุบันลาออก และจัดตั้งรัฐบาลรักษาการเพื่อบริหารจัดการเลือกตั้ง ส่งผลให้เกิดการจลาจล เผายานพาหนะ ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ฝ่ายรัฐบาลได้จับกุมแกนนำและผู้สนับสนุนจำนวนหนึ่ง มีการสร้างสถานการณ์ต่อเนื่องตลอดต้นสัปดาห์เดือนพฤศจิกายน โดยกลุ่มผู้ต่อต้านประกาศปิดเส้นทางเข้าออกกรุงธากา เพื่อประท้วงการจับกุมแกนนำและเรียกร้องให้มีการปล่อยตัว รวมทั้งมีเหตุการณ์พนักงานโรงงานเสื้อผ้าออกมาประท้วงขอขึ้นค่าแรง นอกจากนี้ แกนนำพรรคฝ่ายค้านได้ประกาศปิดเส้นทางเข้าออกกรุงธากาเป็นเวลา ๔๘ ชั่วโมงตั้งแต่วันที่ ๖ นาฬิกาของวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖-๖ นาฬิกาของวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ราคาข้าวทรงตัว

ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๖ ราคาข้าวทุกประเภททรงตัว ในช่วงสัปดาห์ของวันที่ ๒๒ ตุลาคม ราคาข้าวคุณภาพต่ำคงอยู่ที่ ๕๐ ตากา (๑๖ บาท) ต่อกิโลกรัม เช่นเดียวกับเดือนก่อนหน้า ส่วนราคาข้าวคุณภาพปานกลางอยู่ที่ ๕๕ ตากา (๑๗.๕๐ บาท) ต่อกิโลกรัม ส่วนราคาข้าวคุณภาพสูงลดลงเหลือ ๗๒ ตากา (๒๓ บาท) ต่อกิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๔ จากเดือนเมษายน ๒๕๖๖

รูปที่ 1: ราคาเฉลี่ยข้าวคุณภาพต่ำรายเดือน (๒๕๖๐-๒๕๖๖)

ราคา ตากาต่อกิโลกรัม

ที่มา: บริษัทการค้าบังกลาเทศ (Trading Corporation of Bangladesh (TCB))

หมายเหตุ: อัตราแลกเปลี่ยน USD \$1.00 = 110.00 ตากา = ๓๖.๑๗ บาท

การนำเข้า

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๖๗ ของบังกลาเทศ (กรกฎาคม ๒๕๖๖-มิถุนายน ๒๕๖๗) ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ รัฐบาลบังกลาเทศยังไม่มีประกาศออกใบอนุญาตการนำเข้าข้าว โดยปกติ รัฐบาลบังกลาเทศ จะออกใบอนุญาตนำเข้าข้าวให้แก่ผู้นำเข้าภาคเอกชนเมื่อราคาข้าวในประเทศสูงขึ้น

ในเอกสารชี้แจงงบประมาณแห่งชาติของรัฐบาลบังกลาเทศ ได้จัดสรรเงินทุนสำหรับการนำเข้าข้าวของรัฐบาล จำนวน ๕ แสนตัน ขณะนี้ ยังไม่มีความชัดเจนว่า รัฐบาลบังกลาเทศจะนำเข้าจากต่างประเทศหรือไม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่กระทรวงการอาหารของบังกลาเทศ ได้ติดต่อสอบถาม สคต. ว่ารัฐบาลใหม่ของไทย มีแนวนโยบายต่อการซื้อขายข้าว G to G เป็นอย่างไร

การส่งออก

โดยปกติ รัฐบาลบังกลาเทศ จะไม่อนุญาตให้ส่งออกข้าว ยกเว้นการส่งออกข้าวหอมบ้างเป็นบางปี โดยบังกลาเทศจะส่งออกไปยังประเทศที่มีชุมชนบังกลาเทศอาศัยอยู่ ปริมาณส่งออกมีประมาณ ๑ หมื่นตันต่อปี โดยก่อนหน้านี้มีบริษัท ๔๕ แห่ง ที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกข้าวหอม อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ รัฐบาลบังกลาเทศได้ประกาศสั่งห้ามการส่งออกข้าวทุกชนิด

สถานะปัจจุบันของการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวข้าวฤดูอามัน

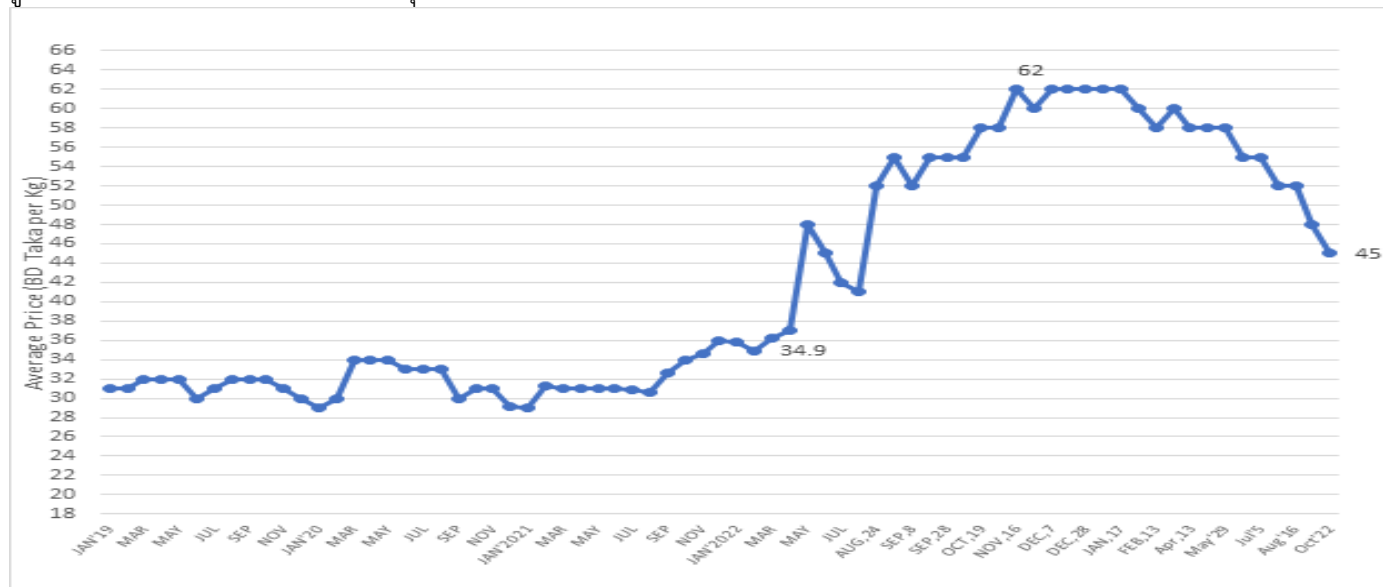
ในปีการผลิตนี้ แม้ฤดูฝนจะมาแล้วช้ากว่าปกติเมื่อเริ่มการเพาะปลูกข้าวฤดูอามัน จากการสำรวจพบว่าต้นข้าวในอยู่ในสภาพสมบูรณ์ เกษตรกรบางส่วนได้เริ่มเก็บเกี่ยวบ้างแล้ว ในขณะที่ส่วนใหญ่จะเริ่มการเก็บเกี่ยว ในสัปดาห์แรกของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ คาดว่า ในปีการผลิตนี้ เกษตรกรน่าจะได้ผลผลิตที่ดี แต่ปัญหาเงินเพื่อ ต้นทุนปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย น้ำมันเชื้อเพลิง ค่าแรง ที่เพิ่มสูงขึ้น จะฉุดรั้งผลกำไรจากการขายข้าวลง

ในบังกลาเทศเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมี เช่น ยูเรีย, MoP, TSP และ DAP ในการผลิตสินค้าทางการเกษตร ซึ่งในปีนี้ยังไม่มีรายงานข่าวการขาดแคลนปุ๋ยเคมี แต่ราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นและสูงกว่าราคาที่รัฐบาลบังกลาเทศกำหนด โดยในแต่ละปีบังกลาเทศมีความต้องการปุ๋ยเคมีประมาณ ๖ ล้านตัน ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเข้า ปริมาณปุ๋ยประมาณร้อยละ ๗๐ ใช้ในการเพาะปลูกข้าว

ราคาแป้งข้าวสาลี

ในบังกลาเทศประชากรนิยมรับประทานแป้งข้าวสาลีในรูปแบบต่างๆ กัน โดยส่วนใหญ่ นำแป้งข้าวสาลีผสมน้ำ นวดให้เข้ากัน แผลเป็นแผ่นบาง นำไปปิ้ง อบ สำหรับรับประทานคู่กับแกง ราคาแป้งข้าวสาลีมักจะต่ำกว่าราคาข้าวเล็กน้อย ในสัปดาห์นี้ รายงานราคาแป้งข้าวสาลีชนิดคุณภาพต่ำบรรจุหีบห่อ ราคา ๔๘ ตากา (๑๕ บาท) ต่อกิโลกรัม และราคาแป้งข้าวสาลีชนิดคุณภาพสูงบรรจุหีบห่อ ราคา ๖๐ ตากา (๑๙ บาท) ต่อกิโลกรัม ตามลำดับ ลดลงประมาณร้อยละ ๖ และร้อยละ ๘ จากเดือนก่อน

รูปที่ ๒: ราคาเฉลี่ยของแป้งข้าวสาลีคุณภาพต่ำรายเดือน (๒๕๖๐-๒๕๖๖)

ที่มา: บริษัทการค้าบังกลาเทศ (Trading Corporation of Bangladesh (TCB))

หมายเหตุ: อัตราแลกเปลี่ยน USD \$1.00 = 110.00 ตากา = ๓๖.๑๗ บาท

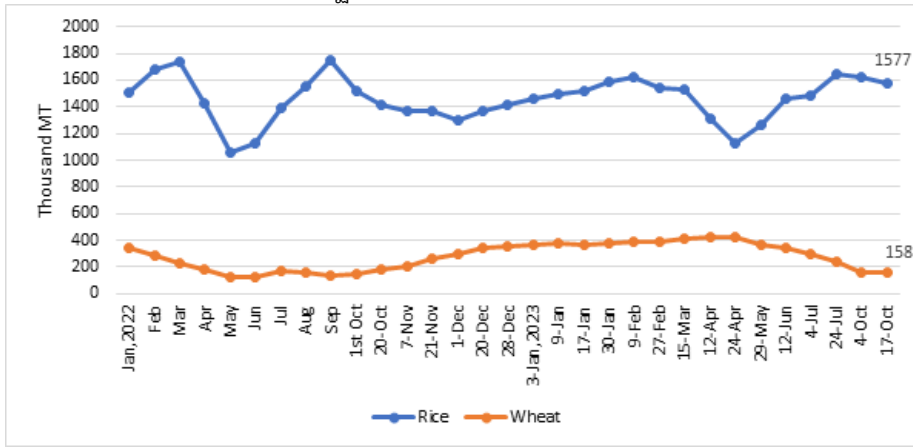
สต็อกข้าวและข้าวสาลีลดลง

ปริมาณข้าวและข้าวสาลีในสต็อกรัฐบาลยังคงลดลงต่อเนื่อง จากการนำสินค้าออกไปจำหน่ายภายใต้โครงการจำหน่ายสินค้าลดค่าครองชีพให้แก่ผู้มีรายได้น้อย ซึ่งผู้มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนด สามารถซื้อข้าวและแป้งข้าวสาลีได้ในราคาที่ต่ำกว่าราคาในท้องตลาด โดย ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ ปริมาณข้าวในสต็อกรัฐบาลลดลงเหลือ ๑.๕๗ ล้านตัน และข้าวสาลีอยู่ที่ ๑.๕๘ แสนตัน (รูปที่ ๓)

เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณข้าวในสต็อก รัฐบาลบังกลาเทศได้วางแผนการจัดซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรโดยตรงประมาณ ๕ แสนตัน ราคาซื้อประมาณ ๓๐-๔๔ ตากาต่อกิโลกรัม (๙.๖-๑๔ บาท)

นอกจากนั้น รัฐบาลบังกลาเทศได้วางแผนการจัดซื้อข้าวสาลีจากบัลแกเรีย (๕ หมื่นตัน) จากโรมาเนีย (๕ หมื่นตัน) และจากรัสเซีย (๓ แสนตัน) ผ่านข้อตกลงการซื้อขายระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาล และจัดประมูลซื้อข้าวสาลีจากนานาชาติเพิ่มอีกจำนวน ๑ แสนตัน

รูปที่ ๓: สต็อกข้าวและข้าวสาลีรายเดือนในสต็อกรัฐบาล (๒๕๖๕-๖๖)

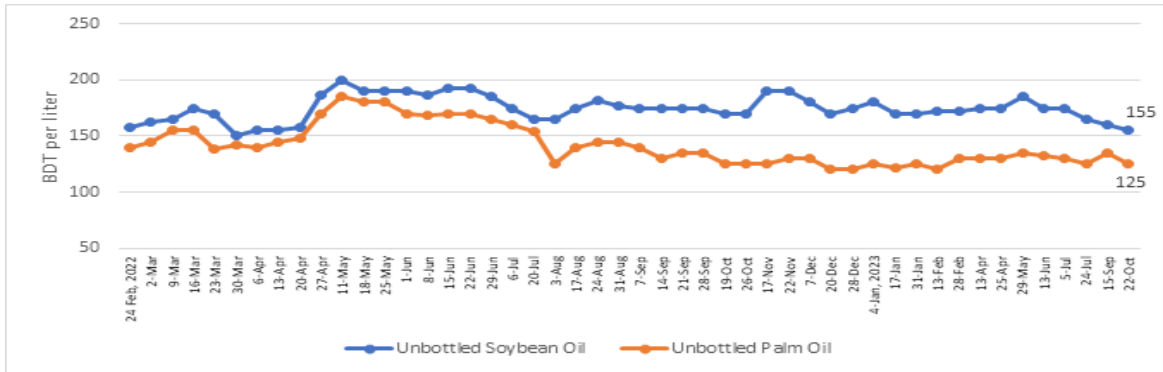

ที่มา: กระทรวงการอาหาร

ราคาน้ำมันพืชลดลง

ในสัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยของน้ำมันถั่วเหลืองที่ยังไม่ได้บรรจุขวดลดลงเป็น ๑๕๕ ตากา (๔๙.๖ บาท) ต่อลิตร ประมาณร้อยละ ๓ จากเดือนที่แล้ว ส่วนราคาน้ำมันปาล์มที่ยังไม่ได้บรรจุขวด ลดลงเหลือ ๑๒๕ ตากา (๔๐ บาท) ตากาต่อลิตร โดยลดลงประมาณร้อยละ ๗ จากเดือนก่อนหน้า (รูปที่ ๔)

รูปที่ ๔: ราคาขายปลีกเฉลี่ยของน้ำมันถั่วเหลืองและน้ำมันปาล์ม (๒๕๖๕-๖๖)

ที่มา: บริษัทการค้าบังกลาเทศ (Trading Corporation of Bangladesh (TCB))

หมายเหตุ: อัตราแลกเปลี่ยน USD \$๑.๐๐ = ๑๑๐.๐๐ ตากา = ๓๖.๑๗ บาท

ความเห็นสำนักงาน:- สถานการณ์เศรษฐกิจบังกลาเทศยังคงอยู่ในสภาวะเปราะบาง ประชากรได้รับความเดือดร้อนจากสถานการณ์การเมืองที่มีการกระทบกระทั่ง ทำให้ระบบเศรษฐกิจต้องหยุดชะงัก การขนส่งสินค้าเพื่อการนำเข้า-ส่งออกไม่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวก ในส่วนของการจัดหาอาหารเพิ่มเติม แม้ว่าในขณะนี้ รัฐบาลบังกลาเทศจะยังคงมีปริมาณข้าว/ข้าวสาลีสำรองอยู่ในระดับที่สร้างความมั่นใจ แต่มีความเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะนำเข้าข้าวและ/หรืออนุญาตให้ภาคเอกชนเป็นผู้นำเข้า

สศต. ณ กรุงธากา
พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ที่มา ข้าวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น/ FAS USDA Report Dated November ๐๒, ๒๐๒๓

☒ นโยบายภาครัฐ	☐ เศรษฐกิจการลงทุน	☐ แนวโน้มการตลาด	☐ รายงานสินค้าและบริการ	☐ อื่นๆ
Call Center 1169	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	Thai Trade Center, Dhaka	Red Censcent Concord	
www.ditp.go.th	563 ถนนทพบุรี ต.บางกระสอ อ.เมือง	Bangladesh	3 rd FL., Mohakhali	
www.thaitrade.com	จ.นนทบุรี 11000	E-mail:thaitcdhaka@gmail.com	T: +880222290056-7	